

føre Kamp for vor Eksistens ved de Midler, der staa til vor Raadighed. Det er en Lykke, at blandt de Midler, der staa til de smaa Landes Raadighed i dette Øjeblik, naar det gælder om at kæmpe for Bevarelsen af deres Eksistens, findes ikke blot de militære Midler, men ogsaa den Fredsbevægelse, der vel ikke har sejret, men dog gjort store Skridt fremad. Mine Herrer, skulle vi da ikke erkende, at en naturlig Opgave for et lille Land, der vil gøre, hvad der staa i dets Magt for at bevare Freden og bevare sin Selvstændighed, er at gaa i Spidsen med Hensyn til Bevillinger til den internationale Fredsbevægelse.

Andreasen: Om de foreliggende Lovforslag i deres Helhed kan jeg ganske henholde mig til de Udtalelser, som mit Partis Ordfører, det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), har udtalt baade ved første Behandling og nu ved anden Behandling. Naar jeg har begæret Ordet, er det for at gøre et Par Bemærkninger til nogle Punkter i den foreliggende Betænkning. Der findes saaledes en Opgørelse, hvor Udvalgets Flertal søger at vise, at vore Militærudgifter i Virkeligheden ikke ere stegne i nogen foruroligende Grad. Man foretager en Sammenligning mellem Statsudgifterne til andre Formaal, til produktive Formaal, og de Beløb, der gaa til Militærvæsenet. Man kommer da til det Resultat, at medens Militærudgifterne i Femaaret 1875—80 udgjorde af Statens samlede Indtægter 32,7 pCt., udgøre de for 1900—05 kun 24,7 pCt. Jeg ønsker at fremdrage dette, fordi disse Tal aldeles ikke vise, at en Sammenligning mellem vort Land og andre europæiske Lande af lignende Størrelse maa føre til det Resultat, at vi ikke ere godt med ogsaa paa det militære Omraade, at Militærudgifterne her i Landet ikke ere lige saa høje som i en Række andre mindre Lande i Europa. Jeg støtter denne Udtalelse paa en Opgørelse, foretagen i det norske Tidsskrift „Samfundets Krav“ 1908 Nr. 5. Det fremgaar heraf, at Danmarks Militærudgifter udgøre 21,7 pCt. af Statens samtlige Udgifter, og at under Danmark staa en hel Række Lande, som jeg skal nævne, baade Lande af lignende Størrelse som Danmark og større europæiske Stater. Efter Danmark kommer Rusland med 19 pCt., Spanien med 18,5 pCt., Norge med 17 pCt., Tyskland med 15,8, Østrig-Ungarn med 12 pCt. og Belgien med 10,6 pCt,

eller ikke mere end halvt saa meget som Danmark.

Det glædede mig i nogen Grad, da jeg — vistnok ved Finanslovens første Behandling — hørte den nuværende højtærede Forsvarsminister udtale, at han ikke vilde gaa videre med Hensyn til Militærudgifterne, end at vi skulde staa paa nogenlunde samme Standpunkt som andre europæiske Lande af samme Størrelse, altsaa i saa Henseende ikke ofre mere end de. Men anlægger man dette Synspunkt paa de foreliggende Forslag, viser det sig, at det, som den højtærede Forsvarsminister udtalte sig for, langt fra er naaet. Det fremgaar af Opgørelsen i det nævnte Tidsskrift, at de aarlige Militærudgifter pr. Individ her i Landet andrager 7 Kr., medens de i Svejts kun andrager 6,7 Kr. og i Belgien 6 Kr. Foran disse Lande staaer Norge med 7 Kr. pr. Individ akkurat som Danmark, og foran kommer desuden en Række Lande, som altsaa ere højere oppe. Men naar man ser hen til, at Svejts, som saa ofte er fremhævet, er under os, med 30 Øre og Belgien med 1 Kr. pr. Individ om Aaret, forekommer det mig, at det, den højtærede Forsvarsminister tilstræber: at vi komme til at staa paa nogenlunde samme Fod som andre Lande i Europa, ikke er naaet. Hvis de her foreliggende Lovforslag føres ud i Livet, og der foretages en Opgørelse, der tager Hensyn til de Udgifter, de ville medføre, vil det sikkert vise sig, at vi komme i Række med de allerværste Militærstater.

Denne Opgørelse er foretagen fra norsk Side og gengiven i det af mig nævnte Tidsskrift. Det er altsaa ikke en Opgørelse, der er lavet af mig for Tilfældet efter Beregninger, som af den Grund kunde være angribelige. Jeg har ikke set, at disse Oplysninger ere modsagte, jeg ved, at forskellige ærede Medlemmer her i Tinget kende dem og ikke have fundet noget at bemærke til dem.

Jeg har fundet det rigtigt at fremdrage dette Moment ved Behandlingen af den foreliggende Sag, og jeg vil slutte mig til de Udtalelser, der have lydt fra mange Sider her i Salen, gaaende ud paa, at skal man til at indføre Sparsommelighed i vor Samfundshusholdning, hvad meget maa opfordre til, bør det ske paa det militære Omraade. Jeg kan heller ikke tilbageholde den Bemærkning, at det forekommer mig, at før vi gaa til at øse endnu flere Millioner ud til Militærvæsenet, eventuelt med den Virkning, at en